

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon**

A Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)

BOS in History

**Revised Syllabus
Third Year B.A. (History)**

CBCS

(With effect from June 2020)

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Faculty - Humanities

Subject - History

Revised Syllabus

for

B. A. Third Year

Semester - V

(With effect from Academic Year 2020-21)

Choice Based Credit System (CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Structure of T. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
V Credits : 28 (10 Papers)	MIL 3 (03) DSC 1 E (03) DSC 2 E (03) DSC 3 E (03)	English Communication (02)	SEC 3 (02) History	DSE 3 A (03) DSE 4 A (03)	GE 1 A (03) GE 2 A (03)
VI Credits : 28 (10 Papers)	MIL 4 (03) DSC 1 F (03) DSC 2 F (03) DSC 3 F (03)	English Communication (02)	SEC 4 (02) History	DSE 3 B (03) DSE 4 B (03)	GE 1 B (03) GE 2 B (03)

१. **AEC - English Communication** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने ही अभ्यासपत्रिका अभ्यासणे अनिवार्य आहे.
२. **MIL** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी, उर्दू यापैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या **MIL** मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. **DSE** ३, ४ मध्ये इतिहास विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड केल्यास **DSC** मधील तीन अभ्यासपत्रिकांपैकी एक अभ्यासपत्रिका इतिहास विषयाची निवडणे अनिवार्य आहे.
४. **DSC** मधील अन्य दोन अभ्यासपत्रिका अन्य कोणत्याही दोन भिन्न विषयांच्या निवडता येतील.
५. **SEC** मध्ये महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही विषयाच्या कौशल्याधारित अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे.
६. **GE** मध्ये महाविद्यालयात विशेष स्तरावर उपलब्ध कोणत्याही दोन विषयांच्या प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपत्रिकांची निवडणे अनिवार्य आहे. (उदा. **GE** इतिहास आणि **GE** राज्यशास्त्र)

Equivalence

T.Y.B.A.	Existing Pattern	CBCS Pattern (Since 2020 - 2021)
Sem. V	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 3 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3
	Special Paper S-4	DSE 4
	General Paper G-3	DSC 1 (General Paper of Special subject - DSE 3 A & 4 A)
	Optional	DSC 2 E (General Paper of any subject)
		DSC 3 E (General Paper of any subject)
	-----	SEC-3 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
-----	GE-2 A (Interdisciplinary Paper of any subject)	
Sem. VI	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 4 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3 B
	Special Paper S-4	DSE 4 B
	General Paper G-3	DSC 1 F (General Paper of Special subject - DSE 3 B & 4 B)
	Optional	DSC 2 F (General Paper of any subject)
		DSC 3 F (General Paper of any subject)
	-----	SEC-4 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 B (Interdisciplinary Paper of any subject)
-----	GE-2 B (Interdisciplinary Paper of any subject)	

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
 Structure of T. Y. B. A. (History) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

List of Equivalence Papers

Old	New CBCS Pattern
Semester V	Semester V
HIS (G 3) 351 History of Modern Europe (1789 to 1900)	DSC 1 E HIS 351 History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)
HIS (G 3) 351 History of Civilization (1815-1914)	DSC 2 E HIS 351 History of civilization
HIS (S 3) B 352 Expansion and Fall of the Maratha Power (1707-1761)	DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 353 History of Mughal (1206-1526)	DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)
HIS (S 3) 352 A Travel and Tourism Part I	SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India
- - - - -	GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Semester VI	Semester VI
HIS (G 3) 361 History of Modern Europe (1901 to 1945)	DSC 1 F HIS 361 History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)
HIS (G 3) 361 History of Civilization (1915-1950)	DSC 2 F HIS 361 History of civilization
HIS (S 3) B 362 Expansion and Fall of the Maratha Power (1761-1818)	DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 363 History of Mughal (1526-1707)	DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
HIS (S 3) 362 A Travel and Tourism Part II	SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
- - - - -	GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 1 E HIS 351
History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

- i. Develop an interest in students to study the History as discipline.
- ii. To introduce the students to the concept and Nature of modern European History.
- iii. It will create a patriotism and European nationalism among the students.
- iv. The various approaches and context will be unraveled though the study of History.
- v. To encourage students to pursue carrier in Competitive Examinations.

Outcomes (*students will be able to*)

- i. Understand the concept and meaning of the `History of Modern Europe`.
- ii. Explain important information of the `History of modern Europe`.
- iii. To introduce various perspectives of the History of modern Europe.
- iv. Cover an Important topic of the `History of Modern Europe` 1781 to 1945.
- v. To inculcate Liberty, Equality and fraternity among the students.

Kavaytri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgoan
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 1 E HIS 351
History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit. 1: Liberation and Rise and Growth Democracy. 15

- A) Rise and Growth of Democracy in Britain.
- B) The French Revolution 1789 - Causes and Consequences.

Unit. 2 : Industrial Revolution and Imperialism. 15

- A) Industrial Revolution - Causes and Effects.
- B) Imperialism of England (Britain)

Unit. 3 : Rise of Nationalism. 15

- A) Nationalism in Italy.
- B) Nationalism in Germany.
- C) Balcun Nationalism.

तृतीय वर्षे कला सत्र पाचवे
सामान्य पेपर ३ DSC 1 E HIS 351

आधुनिक युरोपचा इतिहास I (इ.स. १७८० ते इ.स. १९१३)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

- प्रकरण १ले : उदारमतवाद व लोकशाहीचा उदय. १५
- अ) इंग्लडमधील लोकशाहीचा उदय व विकास.
ब) फ्रेंच राज्यक्रांती १७८९ - कारणे व परिणाम.
- प्रकरण २रे : औद्योगिक क्रांती व साम्राज्यवाद. १५
- अ) औद्योगिक क्रांतीची कारणे व परिणाम.
ब) इंग्लडचा साम्राज्यवाद.
- प्रकरण ३रे : राष्ट्रवादाचा उदय. १५
- अ) इटलीतील राष्ट्रवाद.
ब) जर्मनीतील राष्ट्रवाद.
क) बाल्कन राष्ट्रवाद

Books for Study and Reference

1. Crozier Brian, New Colonialism, London 1964.
2. Board Charles , An Economics Interpretation of the constitution of United States, free press – 1986.
3. Boyer paul ,Harvard Sitkoff ,Nancy wolochet, The Enduring vision : A History of the American People, volume I and II.
4. Gorge, Foundation of the Constitutional Government in Modern Japan, Harvard University Press,1967.
5. Allen Gorge, A Short Economic History of Japan,1867-1937,London Allen Unwin 1946.
6. Brandenburg Erich, From Bismarck to the World War, S. Chand and company, New Delhi.
7. Carr E.H., Twenty years Crisis, London-1958.
8. Chambers F.P., Age Of Conflict: Contemporary World History : 1914 to present , George G. Harvap and co. Landon1950.
9. Cornwall R.D. , world History in 20th Century , Longman London-1961.
10. शिरगावकर ,आधुनिक युरोप (१७८९-१९६०),श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे.१९७८.
11. सिरसीकर व.मं.,आधुनिक जगाचा इतिहास,कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.१९८०.
12. वैद्य सुमन,आधुनिक जग(१८१४-१९१४),श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२००७.
13. वैद्य सुमन,कोठेकर शांता,आधुनिक जग,श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२०००.
14. कोलारकर शं.गो.,युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५),श्री.मंगेश प्रकाशन,नागपुर,१९७५.
15. पाटील म.वि./अमृतकर सु.चं.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,जळगाव,२००९.
16. पाटील सं.जि./पाटील म.वि.,आधुनिक जगाचा इतिहास,अथर्व पब्लिकेशन,जळगाव,२०१५.
17. करंदीकर अ.ज.,दुसरे महायुद्ध,व्हीनस बुक्स,पुणे १९८७.
18. कदम य.ना.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,(१७८९-१९४५),फडके प्रकाशन कोल्हापूर,२००४.
19. कुलकर्णी / फडके ,आधुनिक युरोप, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९६७.
20. जोगळेकर ज.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅजेस्टिक पब्लिकेशन,मुंबई १९८९.
21. मराठे द.श्री.,जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९५६.
22. विद्यालंकार सत्यकेतू ,युरोप का इतिहास (१७८९-१९४५), नई दिल्ली १९९६.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 2 E HIS 351 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. Syllabus covers the competitive Examinations.
(UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
2. To make awareness about Socio-economical World History.
3. To highlight Economic development in Europe.
4. To enable the student to understand the Economic Development of Modern World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 2 E HIS 351 History of civilization
Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Unit – 1 : Socio-Economical Change in Europe from the 14th to 17th Century **15**

- a) Causes and Effect of Awakening
- b) The Rise of Colonization, Growth and Expansion

Unit – 2 : The Transition from Feudalism to Capitalism **15**

- a) Socio-Economical status in to capitalism
- b) Causes and Effects of Industrial Revolution in England
- c) The Rise of Socialist thought : Scientific Socialism of Karl Marxs.

Unit – 3 : The Rise of Neo-imperialism and First World War **15**

- a) Rise of Neo-imperialism – Causes
- b) Imperialism in Asia and Africa
- c) World War – I : Causes and Consequences

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
तृतीय वर्ष कला (इतिहास) पाचवे सत्र
DSC 2 E HIS 351 संस्कृतीचा इतिहास

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत प्रात्यक्षिक परीक्षा : ४०

घड्याळी तास : ४५
श्रेयांक : ०३

युनिट १ : १४ ते १७ व्या शतकातील युरोपातील सामाजिक व आर्थिक बदल	१५
१. प्रबोधनाची कारणे, परिणाम	
२. वसाहतवादाचा उदय, विकास आणि विस्तार	
युनिट २ : सरंजामशाहीकडून भांडवलशाहीकडे वाटचाल	१५
१. सरंजामशाहीतील सामाजिक व आर्थिक स्थिती	
२. इंग्लंडमधील औद्योगिक क्रांती : कारणे व परिणाम	
३. समाजवादी विचारांचा उदय : कार्ल मार्क्सचा शास्त्रीय समाजवाद	
युनिट ३ : नवसाम्राज्यवादाचा उदय आणि पहिले महायुद्ध	१५
१. नवसाम्राज्यवादाचा उदय - कारणे	
२. आशिया व आफ्रिकेतील साम्राज्यवाद	
३. पहिले महायुद्ध : कारणे, परिणाम	

Books for Reference

1. Davies - World History
2. Loon, H. Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S. - A Short History of Civilization
4. Swain J. E. - A History of World Civilization
5. Wallbank, Taylor and Balkey - Civilization : Past and Present
6. Wells H. G. - Outline of History
७. सिरसीकर व. म. - आधुनिक जग
८. ओतूरकर, पोतनीस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास (भाग-२)
९. कठारे अनिल - आधुनिक जग
१०. कठारे अनिल - जागतिक घडामोडींचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization (Vol. II)
2. Burns - Western Civilization
3. Duant Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World (Vols. II)
7. Toyanbee A. J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition (2 Vols.)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)		
Marks: 60	Periods: 45	Credits: 03

Salient features

- Cover an important topic of History of India 1750 to 1857.
- The course broadly covers the basic information in this period.
- The syllabus provides chronological sequence of the “units” of the subject matter with proper placement of topics with their linkage for better understanding.
- Develop an interest in student to study the history as discipline.
- For making learning of history more relevant, meaningful and interesting.
- Develop positive attitude and appreciate contribution of freedom fighters towards the independents of India.

Utility

- It will create a patriotism and nationalism among the students.
- The students will be made aware with the historical perspectives of the freedom movement and sacrifices behind it through which the spirit of national integrity will be a part of study.
- The various approaches and contexts will be unraveled through the study of the subject.

Learning objective

- To introduce various perspectives of the Modern India
- To develop the spirit of nationalism among students.
- To bring an awareness among the students as responsible citizen of the country.
- To inculcate Liberty, Equality, and Fraternity among the students.
- To inculcate the rational thinking among the students.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

- 1. India in the Mid-18th Century-Society and Polity** **15**
- 2. Expansion and Consolidation of Colonial Power** **15**
  - A) Mercantilism and British trade in Bengal
  - B) Rise and Expansion of British Power in Bengal, Awadh, Mysore and Maratha State
- 3. Legal Reform and Ideology in British Era** **15**
  - A) Dual Government and Act of 1773 & 1784
  - B) Ideology of Raja Rammohan Roy
  - C) Education

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ DSE 1 C HIS 352

गुण : ६०

भारताचा इतिहास (इ. स. १७५० ते इ. स. १८५७)
तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १	१८ व्या शतकाच्या मध्यातील भारतातील सामाजिक आणि राजकीय परिस्थिती	१५
प्रकरण २	वासाहतिक सत्तांचा विस्तार आणि एकत्रीकरण	१५
	अ) व्यापारवाद आणि बंगाल मधील ब्रिटीशांचा व्यापार	
	ब) भारतात ब्रिटीश सत्तेचा उदय आणि विस्तार	
	१. बंगाल २. अवध ३. म्हैसूर ४. मराठा	
प्रकरण ३	ब्रिटीश काळातील कायदेशीर सुधारणा आणि विचारधारा	१५
	अ) द्विदल राज्यपद्धती आणि इ.स.१७७३ व इ.स. १७८४ चे कायदे	
	ब) राजा राममोहन रॉय यांची विचारधारा	
	क) शिक्षण	

Books for Study & References

1. Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.
2. Bipan Chandra, Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987
3. Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.
4. C. Heimsath, - Indian Nationalism & Hindu Social Reform Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
5. Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
6. Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.
7. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
8. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
9. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
10. Desai A.R.- Peasant struggle in India
11. Dutt R.C. - Economic History of India
12. HeimstCharls, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Unl Press
13. Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi
14. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernization in India
15. K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.
16. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
17. Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi
18. Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai
19. Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi
20. Mishra B.B., The Indian Middle Classes: Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.
21. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
22. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
23. P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979
24. Raghubir Sinh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

25. Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi
26. Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.
27. Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
28. Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.
29. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II,III & IV, Twentieth Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
30. तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
31. गोपाल एस., ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
32. गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढ्यातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविदया प्रकाशन,पुणे
33. ग्रोव्हर व बेल्लेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चाँद दिल्ली
34. वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर
35. बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३
36. जावडेकर शं.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे
37. ओमव्हेट गेल, वासाहितिक समाजातील सांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन, पुणे
38. नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.मं.मुंबई
39. बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली
40. दिक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
41. देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विदया प्रकाशन, औरंगाबाद
42. शहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास, जळगाव
43. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
44. पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव
45. पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०
46. पाटील मधुकर व अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
47. पाटील मधुकर व चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
48. पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई
49. पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉडर्न बुक डेपो, पुणे
50. पवार जयसिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)
Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Objectives

- 1) Syllabus covers competitive examinations (UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
- 2) To developed the skill and opportunities among the student's.
- 3) To make awareness and interest about Social, Economic and Cultural Heritage and History of India.
- 4) To make awareness about research.
- 5) Syllabus related to tour and excursion visit and report writing.
- 6) Career and job oriented syllabus.

Outcomes

- 1) Students learn about the various polity and sultanate period's (1206-1526) in India.
- 2) Students understand and review about the social, Economic and cultural information during the Sultanate period in Medieval India.
- 3) Students understand and review detail about the agricultural, trade and commerce position of women and religious condition in sultanate period.

उद्दिष्ट्ये

- १) मध्ययुगीन भारतातील १२०६ - १५२६ या काळात भारतात होवून गेलेल्या विविध राजघराण्यांची व सुलतानाची माहिती व त्यांच्या कार्याचा आढावा याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- २) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील सामाजिक, आर्थिक, व सांस्कृतिक परिस्थितीचा आढावा घेणे.
- ३) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील शेतीव्यवस्था, उद्दोगधंदे, व्यापार व्यवस्था, स्त्रीजीवन व धार्मिक परिस्थितीचा सविस्तर आढावा घेणे व त्याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.

वैशिष्ट्ये

- १) अभ्यासक्रम संबंधित स्पर्धा परीक्षेसाठी उदा. यु.पी.एस.सी., एम.पी.एस.सी., नेट/सेट, रेल्वे बोर्ड आणि इतर कर्मचारी निवड इत्यादी संबंधी उपयुक्त
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य आणि संधी विकसित करणे.
- ३) सामाजिक, आर्थिक आणि सांस्कृतिक जागरूकता व आवड निर्माण करणे.
- ४) संशोधनाबद्दल आवड निर्माण करणे.
- ५) अभ्यासक्रमाशी संबंधित सहल भेट देऊन अहवाल तयार करणे.
- ६) करियर आणि नोकरीभिमुख अभ्यासक्रम.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1 : Sources	15
I. Archeological Sources	
II. Literary sources – Persian, Sanskrit	
III. Foreign travelers account	
Chapter 2 : A) Sultanate Period	15
I. Gulam and Khilaji Dynasty	
II. Tughlaqs, Sayyies and Lodis Dynasty	
III. Invasion of Timur’s	
IV. Battle of Panipat I – 1526	
B) South Indian Dynasty	
I. Bahamani Kingdom’s – Achievements of Muhammad Gawan	
II. Vijanagar Kingdom’s – Achievements of Raja Krishana Devaraya	
Chapter 3 : A) Administration	15
I. Central and Provincial Administration	
II. Revenue Systems and Judicial Administration	
B) Economic, Religious Condition and Art and Architecture Under Sultanate	
I. Agriculture, Trade and Industries	
II. Bhakti Movement	
III. Art and Architecture	

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ DSE 2 C HIS 353

गुण : ६०
भारताचा इतिहास (इ. स. १२०६ ते इ. स. १५२६)
तासिका : ४५
श्रेयांक : ०३

- प्रकरण १ सुल्तानशाहीकालीन साधने १५
- अ) पुरातत्वीय साधने
ब) वाङ्मयीन साधने -पर्शियन, संस्कृत
क) परकीय प्रवाशांचे वृत्तांत
- प्रकरण २ - अ) सुलतानशाही कालखंड १५
- १) गुलाम आणि खिलजी घराणे
२) तुघलक, सय्यद व लोदी घराणे
३) तैमुरची स्वारी
४) पानीपतची पहिली लढाई - १५२६
- ब) दक्षिण भारतीय घराणे
- १) बहामणी राज्य - महंमद गवाण यांची कामगिरी
२) विजयनगर साम्राज्य - राजा कृष्णदेवराय यांची कामगिरी
- प्रकरण ३ - अ) सुल्तानशाहीकालीन प्रशासन १५
- १) केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन
२) महसूल व न्यायव्यवस्था
- ब) सुलतानशाही काळातील आर्थिक, धार्मिक स्थिती आणि कला व स्थापत्य
- १) कृषी, व्यापार व उद्दोगधंदे
२) भक्ती चळवळ
३) कला व स्थापत्य

Books for Study and Reference

- १) Chandra Satish, Medieval India - Society, The Jahagirdari & The Village, Delhi
- २) Srivastava A.L. – The Sultanate of Delhi, Shival Agrarwal & Company Agra
- ३) Lunia B.N. – Life and Culture in Medieval India, Kamal Prakashan Indore
- ४) Chitnis K.N. - Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institution. Poona
- ५) Chitnis K.N. - Social Economical History of the Medieval India.
- ६) Dutt - Survey of India's Social Life & Economic Condition in the 18th Century.
- ७) Moreland W.H. - From Akbar To Aurangzeb : A Study In Economic History, London
- ८) महाजन वी.डी. - मध्ययुगीन भारत, एस.चंद एण्ड कम्पनी लि. दिल्ली
- ९) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - मुगलकालीन भारत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- १०) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - दिल्ली सल्तनत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- ११) वर्मा हरिश्चंद्र (संपा) - मध्यकालीन भारत, हिंदी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय हिंदी विश्वविद्यालय, दिल्ली
- १२) मूरलैंड डल्यू.एच. (अनु.कोगेकर सुनंदा) - अकबरकालीन हिंदुस्थान, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १३) सिद्दीकी एन.ए. (अनु.सासवडकर प्र.ल.) - मोगलकालीन महसूल पध्दती, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १४) सतीश चंद्र (अनु-एस.क्षीरसागर) - मध्ययुगीन भारत, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १५) मेहता जे.एल. (अनु.देशपांडे ब.तु.) - मध्ययुगीन भारताचा बृहत इतिहास, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १६) डॉ.गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास (१५५०-१७६०), तिरूपती प्रकाशन, परभणी
- १७) डॉ.कठारे अनिल - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास,
- १८) डॉ.आठल्ये वि.भा. - भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून ते १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर
- १९) डॉ.काटे पी.व्ही. - मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७) कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
- २०) बिरादार टी.के. - मोगलकालीन भारत (१५२६-१७०७) रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर
- २१) भांडवलकर एस.एस. - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजीत पब्लिकेशन, लातूर
- २२) मारडीकर मदन - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. To introduce the students to the concept and nature of Tourism.
2. To acquaint the students about tourism planning.
3. To introduce important various tourist destinations in India to the students.
4. To encourage students to pursue career in Tourism.

Outcomes (*Students will be able to*)

1. Understand the concept and types of Tourism.
2. Acquire adequate knowledge about various aspects in Tourism planning.
3. Explain important information of some Historical tourist places.
4. Develop career in Tourism industry.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1 - Tourism : Concepts and Types	15
a) Meaning, Definition, Nature and Scope	
b) Objectives and Types of Tourism	
c) Role of History in Tourism	
Chapter 2 - Tourism : Planning	15
a) Planning - Causes, Components	
b) Transports - Recourses and Tourism Development	
c) Accommodation - Types of Accommodation.	
d) Tourist Guide - Characteristics	
Chapter 3 - Historical Tourist Places in India	15
a) Caves: Ajanta, Ellora, Elephanta, Pitalkhora	
b) Forts: Red Fort (Delhi), Janjira, Raigad, Devgiri	
c) Monuments: Taj Mahal (Agra), Goal Ghumat (Vijapur), Bibi Ka Maqbara (Aurangabad)	
d) Religious Places: Golden Temple (Amrutsar), Varanashi, , Mangi - Tungi, Jama Masque (New Delhi), Bodhagaya, Basilica of Bam Jesus Church (Goa), Pandharpur	

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ SEC 3 HIS 354

गुण : ६०

भारत : प्रवास आणि पर्यटन
तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण - १ पर्यटन : संकल्पना व प्रकार १५

- अ) अर्थ, व्याख्या, स्वरूप , व्याप्ती
- ब) पर्यटनाची उद्दिष्ट्ये व प्रकार
- क) पर्यटनात इतिहासाची भूमिका

प्रकरण - २ पर्यटन : नियोजन १५

- अ) नियोजन - कारणे व घटक
- ब) वाहतूक - साधने व पर्यटन विकास
- क) निवास - निवासाचे प्रकार
- ड) पर्यटन मार्गदर्शकाची गुण वैशिष्ट्ये

प्रकरण - ३ भारतातील ऐतिहासिक पर्यटन स्थळे १५

- अ) लेणी : अजंठा, वेरुळ, एलिफंटा, पितळखोरा
- ब) किल्ले : लाल किल्ला (दिल्ली), जंजिरा, रायगड, देवगिरी
- क) स्मारके: ताजमहळ, गोल घुमट, बीबी का मकबरा
- ड) धर्मिक स्थळे: सुवर्ण मंदिर (अमृतसर), वाराणसी, मांगी -तुंगी, जामा मशिद (नवी दिल्ली), बासीलिका ऑफ बाम जीझस चर्च (गोवा), बोधगया, पंढरपूर,

Books for Study and Reference

- 1) Agnihotri, Vishal,- A Complete book on Tourism and Travel Management , Cyber Tech, New Delhi, 2007.
- 2) Badan, B. S., - Impact of Tourism in South India, Commonwealth Publishers, New Delhi, 1997.
- 3) Basham, A. L., - A Cultural History of India, Oxford India Paper books, 1998.
- 4) Bhatia, A.K., - Tourism Development, Sturling Publishers Pvt. Ltd. New Delhi, 2002.
- 5) Choudhary Vikas, - Educational Tourism, Centrun Press, New Delhi, 2010.
- 6) Husain, S. A., - The National Culture of India, National Book Trust, 1978.
- 7) Karma, Krishna, - Basic of Tourist : Theory, Operation and Practices, Kaniksha Publishers, New Delhi, 2004.
- 8) Bhatia, A.K., - Tourism Management and Marketing, Sterling Publishers, Pvt. Ltd., New Delhi, 2001.
- 9) Mishra, L. K., - World Heritage sites in India, Rajat Publications, New Delhi, 2010.
- 10) Pratap, Renu, - Tourism Geography Shree Publishers and Distributers, New Delhi.
- 11) Singh, Ratnadeep, - Dynamics of Historical, Culural and Heritage Tourism, Kanishka Publications, New Delhi, 2007.
- 12) Sexena, Atul, - New Trends in Tourism and Hotel Industry, Navyug, Publishers, New Delhi, 2008.
- 13) ऋतरे अनिल, साखरे विजया, पाटील गौतम, - पुरातत्व विद्या - वस्तूसंग्रहालय आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, मार्च २०१५.
- 14) खतीब, के. ए., - पर्यटन भूगोल, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
- 15) गद्रे प्रभाकर, - भारतातील इतिहास प्रसिद्ध किल्ले, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००२.
- 16) गुणाजी मिलिंद, - माझी मुलूखगिरी, राजहंस प्रकाशन, पुणे, सप्टेंबर, २००४.
- 17) नागतोडे, प्रभाकर, पारधी दिगंबर, - पर्यटन भूगोल, विद्या प्रकाशन, नागपूर, २०१२.
- 18) तापीकर श्रीकांत, - महाराष्ट्रातील किल्ले, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, २००२.
- 19) पाचारणे शिवाजी, सूर्यवंशी राजेंद्र, पाटील संजय, चौधरी अजिनाथ, - पर्यटन भूगोल, अथर्व प्रकाशन, पुणे, ऑगस्ट - २०१५.
- 20) पाटील सुलोचना, - उपयोजित इतिहास
- 21) पाटील संभाजी, - प्रवास व्यवस्थापन व पर्यटन उद्योग, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव, जानेवारी २०१५.
- 22) पाळंदे आनंद, - भारतातील विश्ववंध वारसा स्थळे, प्रफुल्लता प्रकाशन पुणे, ऑगस्ट - २०१२.
- 23) डॉ. शैलेश वाघ, प्रा. सिद्धार्थ सोनवणे - पर्यटन भूगोल, मार्च २०१६.
- 24) पश्चिम भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर

- 25) दक्षिण भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 26) उत्तर भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 27) मध्य भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 28) शिंदे, एस. बी., पर्यटन भूगोल, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, सप्टेंबर, १९९७.

Useful Websites

- 1) www.maharashtratourism.gov.in
- 2) www.indiarailways.gov.in
- 3) www.tourism.gov.in
- 4) <https://en.wikipedia.org/wiki>
- 5) www.education.nic.in
- 6) <https://www.icomos.org> International council on monument and sites (ICOMOS)
- 7) <https://whc.unesco.org> The Organization of world heritage cities (OWHC)
- 8) <http://whc.unesco.org> UNESCO world heritage sites in India

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1

Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Objective & Outcome of this course

This course presents some important vignettes of a complex, highly diverse India that is also witnessing unprecedented changes since its formal independence in 1947 from Great Britain. The course revolves around social dimensions of change, political democracy, economic transition from the state to the market, gender relations, India's economic globalization and changing world view. However, it would be helpful if students are aware of the socio-political dynamics at play in contemporary India and keep themselves abreast with current affairs and debates in the country to fully appreciate the various dimensions and contours of the subject matter in the course.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Marks: 60   **Periods: 45**   **Credits: 03**

- Unit 1. Making India** **15**
- a. Framing of Indian Constitution- Indian Constitution-Basic Features
  - b. Consolidation of India : Role of Sardar Vallabhbbhai Patel
- Unit 2. Political Development** **15**
- a. Pandit Jawaharlal Nehru to Indira Gandhi ;
Achievements of Pandit Nehru (1952-1964), Achievements of Indira Gandhi
  - b. Emergency : J.P.Movement and Janata Rule under Morarji Desai
  - c. Moving toward 21 Century : Rajiv Gandhi, Atal Bihari Vajpai,
Dr.Manmohan Singh, Narendra Modi
- Unit 3. Economic Development** **15**
- a. Five years plan
  - b. Economic Reforms since 1991 and LPG

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र पाचवे

विशेष पेपर ३ GE 1 A

गुण : ६०	समकालीन भारताची निर्मिती - १	श्रेयांक : ०३
	तासिका : ४५	

प्रकरण पहिले	भारत निर्मिती	१०
अ.	भारतीय राज्यघटनेची निर्मिती - भारतीय राज्यघटनेचे वैशिष्ट्ये	
ब.	भारताचे एकीकरण - सरदार पटेल यांचे योगदान	
प्रकरण दुसरे	राजकीय विकास	२५
अ.	पं.जवाहरलाल नेहरू ते इंदिरा गांधी : पं. नेहरूंचे योगदान १९५२-१९६४, इंदिरा गांधींचे योगदान	
ब.	आणिबाणी : जेपी चळवळ आणि मोरारजी देसाई यांच्या नेतृत्वाखालील जनता राजवट	
क.	२१ व्या शतकाकडे वाटचाल - राजीव गांधी, अटलबिहारी वाजपेयी, मनमोहनसिंग, नरेंद्र मोदी	
प्रकरण तिसरे	आर्थिक विकास	१०
अ.	पंचवार्षिक योजना	
ब.	१९९१ पासूनच्या आर्थिक सुधारणा व खाउजा (LPG)	

Books for study and reference

- 1) Appadurai, Domestic Roots of India's Foreign Policy 1947-1972 New Delhi: Oxford University Press, 1979.
- 2) Austin, Granville, Working a Democratic Constitution: the Indian Experience New Delhi: OUP, 1999.
- 3) Balakrishnan, P. Economic Growth and its Distribution in India Hyderabad: Orient Black Swan, 2005
- 4) Baru Sanjaya, 1991 How P.V.Narasimha Rao Made History, Aleph Publication
- 5) Bipin Chandra & others, India After Independence 1947-2000 Penguin Books India, 1999.
- 6) Bakke, K.M. "State, Society, and Separatism in Punjab." Regional and Federal Studies, vol. 19, no. 2 (May 2009)
- 7) Chakrabarty, D., Rochona Majumdar, Andrew Sartori From the Colonial to the Post-Colonial: India and Pakistan in Transition New Delhi OUP, 2007.
- 8) Chatterjee, Partha ed. State and Politics in India New Delhi: OUP, 1994.
- 9) Desai A.R., Agrarian Struggles in India after Independence, Oxford, New Delhi 1986.
- 10) Desai Neera & Takkar Usha, Women in Indian Society, NBT 2007.
- 11) Dhawan, Rajeev, ed. Law and Society in Modern India New Delhi: OUP, 1997
- 12) Dutt V.P., Indian Foreign Policy Since Independence, NBT New Delhi, 2007.
- 13) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. Indian Development : Selected Regional Perspectives New Delhi: OUP, 1997.
- 14) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. India: Development and Participation New Delhi: OUP, 2002.
- 15) Frankel, Francine R., ed. Transforming India: Social and Political Dynamics of Democracy. Oxford: OUP, 2000.
- 16) Francine Frankel, India's Political Economy, 1947-2004, New Delhi: OUP, 2006.
- 17) Ghai, K.K., Indian Government and Politics, New Delhi, 1912.
- 18) Gopal, Jayal Niraja, ed. Democracy in India. New Delhi: OUP, 2001.
- 19) Hiranmay Karelker, Independent India : The First Years, Delhi 1998.
- 20) Jayapalan N., India & her Neighbours, Atlantic-2000.
- 21) Jean Dreze and Amartya Sen, India : Economic Development and Social Opportunity, Oxford University Press, New Delhi 1996.
- 22) Joya Chatterji, The Spoils of Partition: Bengal and India, 1947- 67, Cambridge University Press, 2007.
- 23) Jaffrelot, Christophe, The Hindu Nationalist Movement and Indian Politics 1925 to 1990s. New Delhi: Penguin, 1999.
- 24) Kapila, Uma, Indian Economy Since Independence, Academic Foundation, 2009.

- 25) King, Robert D.Nehru and the Language Politics of India. New Delhi: OUP, 1997.
- 26) Kothari, Rajni, Caste in Indian Politics, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 27) Kochanek, Stanley, The Congress Party of India: the Dynamics of One Party Democracy. Princeton: PUP, 1968.
- 28) Mahajan V.D., History of India, Vol. (1919-1974), vol.II (1974-1982).
- 29) Marino Andy, Narendra Modi A Political Geography, Harper Collins Publication
- 30) McCartney, Matthew, India – The Political Economy of Growth, Stagnation and the State, 1951-2007 ,2009
- 31) Menon V.P., The story of the integration of the Indian States, Orient Longmans, 1961.
- 32) Mukharji Pranab, The Dramatic Decade The Indira Gandhi Years, Rupa Publications
- 33) Mukhopadhyay Nilanjan , Narendra Modi The Man, The Times, Tranquebar
- 34) Parth Chatterjee,ed.,Wages of Freedom : Fifty Years of the Indian Nation–State, Delhi 1998.
- 35) Paul R. Brass, The Politics of India Since Independence, Cambridge University Press, Delhi.
- 36) Rajni Kothari, Politics in India, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 37) Ramachandra Guha. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy. New York: Ecco (Harper Collins), 2007.
- 38) Rachel, Dwyer and Christopher Pinney, eds. Pleasure and the Nation: The History, Politics and Consumption of Public Culture in India. New Delhi: OUP, 2000.
- 39) Singh K.S., ed., Tribal Movements in India, 2 Volumes, New Delhi 1982.
- 40) Sunil Khilnani, The Idea of India, Penguin Books, New Delhi, 2004
- 41) Thapar Romila,The Past As Present Forging Contemporary Identities Through History, Aleph Publication
- 42) Tharoor Shashi, India Form Midnight to the Millennium, New Delhi,1997.
- 43) Tarlo, Emma. Unsettling Memories: Narratives of the Emergency in Delhi. Los Angeles: University of California Press, 2003.
- 44) Vinaik, Achin and Rajeev Bhargava Understanding Contemporary India, Hyderabad: OB Swan, 2010.
- 45) Yogendra Singh, Social Change in India, New Delhi 1993.
- 46) कोलारकर श.गो.,स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००४.
- 47) कोठेकर शांता,आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७ ते २०००, श्री साईनाथ प्रकाशन
- 48) ग्रोव्हर-बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस.चांद, दिल्ली २००७.
- 49) गारे गोविंद, आदिवासी वीरपुरूष, श्रीविद्या प्रकाशन, नागपूर १९८६.
- 50) गारे गोविंद, आदिवासी समाज आणि संस्कृती, अमृत प्रकाशन, औरंगाबाद.™
- 51) देवळणकर शैलेंद्र, भारतातील परराष्ट्र धोरण : सातत्य आणि स्थित्यंतर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे २००७.
- 52) दिवाण मोहन देवधन, दिवाण विवेक, भारताती राज्यांचे राजकारण, विद्या प्रकाशन, नागपूर २००४.
- 53) फडके य.दि.,विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र खंड १ ते ८, मौज प्रकाशन, मुंबई २००७.

- 54) फडके य.दि., लोकसभा निवडणुका - १९५२ ते १९९९, अक्षर प्रकाशन, मुंबई १९९९
- 55) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७-१९८६, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.
- 56) बिपिनचंद्र अनु.पारधी मा.कृ.व इतर, इंडिया अफटर इंडिपेंडन्स, के सागर, पुणे २००४.
- 57) भोळे भा.ल., भारतीय गणराज्यांचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे प्रकाशन, नागपूर २००३.
- 58) पाटील मधुकर, अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स, धुळे
- 59) पळशीकर सुहास, देश-प्रदेश-प्रादेशिक राजकारणाच्या बदलत्या दिशा, युनिक अकॅडमी पुणे २०१५.
- 60) पवार प्रमोद व इतर (संपादक), महाराष्ट्रातील स्थित्यंतरे, अथर्व पब्लिकेशन्स, धुळे
- 61) मधु मंगेश कर्णिक, सांस्कृतिक महाराष्ट्र १९६० ते २०१० भाग १, मरासाआसंमं, मुंबई
- 62) कुलकर्णी, चंपानेरकर, असा घडला भारत, रोहन प्रकाशन, पुणे २०१३
- 63) एरंडे वि., भारतीय लोकशाही अपेक्षा आणि वास्तव, निर्मल प्रकाशन, नांदेड २०००.
- 64) शहा घनश्याम, चिकटे प्राची (अनु.), भारतातील सामाजिक चळवळी, सेज पब्लिकेशन्स, दिल्ली, २०११.

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon**

A Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)

BOS in History

**Revised Syllabus
Third Year B.A. (History)**

CBCS

(With effect from June 2020)

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Faculty - Humanities

Subject - History

Revised Syllabus

for

B. A. Third Year

Semester - VI

(With effect from Academic Year 2020-21)

Choice Based Credit System (CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Structure of T. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
V Credits : 28 (10 Papers)	MIL 3 (03) DSC 1 E (03) DSC 2 E (03) DSC 3 E (03)	English Communication (02)	SEC 3 (02) History	DSE 3 A (03) DSE 4 A (03)	GE 1 A (03) GE 2 A (03)
VI Credits : 28 (10 Papers)	MIL 4 (03) DSC 1 F (03) DSC 2 F (03) DSC 3 F (03)	English Communication (02)	SEC 4 (02) History	DSE 3 B (03) DSE 4 B (03)	GE 1 B (03) GE 2 B (03)

1. **AEC - English Communication** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने ही अभ्यासपत्रिका अभ्यासणे अनिवार्य आहे.
2. **MIL** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी, उर्दू यापैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या **MIL** मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
3. **DSE** ३, ४ मध्ये इतिहास विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड केल्यास **DSC** मधील तीन अभ्यासपत्रिकांपैकी एक अभ्यासपत्रिका इतिहास विषयाची निवडणे अनिवार्य आहे.
4. **DSC** मधील अन्य दोन अभ्यासपत्रिका अन्य कोणत्याही दोन भिन्न विषयांच्या निवडता येतील.
5. **SEC** मध्ये महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही विषयाच्या कौशल्याधारित अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे.
6. **GE** मध्ये महाविद्यालयात विशेष स्तरावर उपलब्ध कोणत्याही दोन विषयांच्या प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपत्रिकांची निवडणे अनिवार्य आहे. (उदा. **GE** इतिहास आणि **GE** राज्यशास्त्र)

Equivalence

T.Y.B.A.	Existing Pattern	CBCS Pattern (Since 2020 - 2021)
Sem. V	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 3 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3
	Special Paper S-4	DSE 4
	General Paper G-3	DSC 1 (General Paper of Special subject - DSE 3 A & 4 A)
	Optional	DSC 2 E (General Paper of any subject)
		DSC 3 E (General Paper of any subject)
	-----	SEC-3 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
-----	GE-2 A (Interdisciplinary Paper of any subject)	
Sem. VI	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 4 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3 B
	Special Paper S-4	DSE 4 B
	General Paper G-3	DSC 1 F (General Paper of Special subject - DSE 3 B & 4 B)
	Optional	DSC 2 F (General Paper of any subject)
		DSC 3 F (General Paper of any subject)
	-----	SEC-4 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 B (Interdisciplinary Paper of any subject)
-----	GE-2 B (Interdisciplinary Paper of any subject)	

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Structure of T. Y. B. A. (History) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

List of Equivalence Papers

Old	New CBCS Pattern
Semester V	Semester V
HIS (G 3) 351 History of Modern Europe (1789 to 1900)	DSC 1 E HIS 351 History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)
HIS (G 3) 351 History of Civilization (1815-1914)	DSC 2 E HIS 351 History of civilization
HIS (S 3) B 352 Expansion and Fall of the Maratha Power (1707-1761)	DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 353 History of Mughal (1206-1526)	DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)
HIS (S 3) 352 A Travel and Tourism Part I	SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India
- - - - -	GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Semester VI	Semester VI
HIS (G 3) 361 History of Modern Europe (1901 to 1945)	DSC 1 F HIS 361 History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)
HIS (G 3) 361 History of Civilization (1915-1950)	DSC 2 F HIS 361 History of civilization
HIS (S 3) B 362 Expansion and Fall of the Maratha Power (1761-1818)	DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 363 History of Mughal (1526-1707)	DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
HIS (S 3) 362 A Travel and Tourism Part II	SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
- - - - -	GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 1 F HIS 361

History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)

Marks: 60

Periods: 60

Credits: 03

Objectives

- i. Develop an interest in students to study the History as discipline.
- ii. To Introduce the students to the concept and Nature of modern European History.
- iii. It will Create a patriotism and European nationalism among the students.
- iv. The various approaches and context will be unraveled through the study of History.
- v. To encourage students to pursue carrier in Competitive Examinations.

Outcomes *(students will be able to)*

- i. Understand the concept and meaning of the `History of Modern Europe`.
- ii. Explain important information of the `History of modern Europe`.
- iii. To introduce various perspectives of the History of modern Europe.
- iv. Cover an Important topic of the `History of Modern Europe` 1781 to 1945.
- v. To inculcate Liberty, Equality and fraternity among the students.

Kavaytri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgoan
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 1 F HIS 361
History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit. 1: First World War. 15

- A) Background / Causes.
- B) Effects.
- A) Russian Revolution - Causes and Effects.
- B) League of Nations.

Unit. 2 :Rise of Dictatorship. 15

- A) Italy.
- B) Germany.
- C) Kemal Pasha and Modernization of Turkey.

Unit. 3 : Second World War. 15

- A) Causes.
- B) Effects.

तृतीय वर्षे कला सत्र सहावे
सामान्य पेपर ३ DSC 1 F HIS 361

आधुनिक युरोपचा इतिहास (इ.स. १९१४ ते इ.स. १९४५)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ले : पहिले महायुद्ध.

१५

- अ) पार्श्वभूमी / कारणे.
- ब) परिणाम.
- क) रशियन राज्यक्रांती - कारणे व परिणाम.
- ड) राष्ट्रसंघ.

प्रकरण २रे : हुकूमशाहीचा उदय.

१५

- अ) इटाली.
- ब) जर्मनी.
- क) केमालपाशा आणि तुर्कस्थानचे आधुनिकीकरण.

प्रकरण ३रे : द्वितीय महायुद्ध.

१५

- अ) कारणे
- ब) परिणाम.
- क) संयुक्त राष्ट्रसंघ (U.N.O.)

Books for Study and Reference

1. Crozier Brian, New Colonialism, London 1964.
2. Board Charles , An Economics Interpretation of the constitution of United States, free press – 1986.
3. Boyer paul ,Harvard Sitkoff ,Nancy wolochet, The Enduring vision : A History of the American People, volume I and II.
4. Gorge, Foundation of the Constitutional Government in Modern Japan, Harvard University Press,1967.
5. Allen Gorge, A Short Economic History of Japan,1867-1937,Londan Allen Unwin 1946.
6. Brandenburg Erich, From Bismarck to the World War, S. Chand and company, New Delhi.
7. Carr E.H., Twenty years Crisis, Londen-1958.
8. Chambers F.P., Age Of Conflict: Contemporary World History : 1914 to present , George G. Harvap and co. Landon1950.
9. Cornwall R.D. , world History in 20th Century , Longman Londen-1961.
10. शिरगावकर ,आधुनिक युरोप (१७८९-१९६०),श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे.१९७८.
11. सिरसीकर व.मं.,आधुनिक जगाचा इतिहास,कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.१९८०.
12. वैद्य सुमन,आधुनिक जग(१८१४-१९१४),श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२००७.
13. वैद्य सुमन,कोठेकर शांता,आधुनिक जग,श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२०००.
14. कोलारकर शं.गो.,युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५),श्री.मंगेश प्रकाशन,नागपुर,१९७५.
15. पाटील म.वि./अमृतकर सु.चं.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,
16. पाटील सं.जि./पाटील म.वि.,आधुनिक जगाचा इतिहास,अथर्व पब्लिकेशन,जळगाव,२०१५.
17. करंदीकर अ.ज.,दुसरे महायुध्द,व्हीनस बुक्स,पुणे १९८७.
18. कदम य.ना.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,(१७८९-१९४५),फडके प्रकाशन कोल्हापूर,२००४.
19. कुलकर्णी / फडके ,आधुनिक युरोप, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९६७.
20. जोगळेकर ज.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅजेस्टिक पब्लिकेशन,मुंबई १९८९.
21. मराठे द.श्री.,जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९५६.
22. विद्यालंकार सत्यकेतू ,युरोप का इतिहास (१७८९-१९४५), नई दिल्ली १९९६.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 2 F HIS 361 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. Syllabus covers the competitive Examinations.
(UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
2. To make awareness about Socio-economical World History.
3. To highlight Economic development in Europe.
4. To enable the student to understand the Economic Development of Modern World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 2 F HIS 361 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit – 1 : Russian Revolution (1917) **15**

- a) Causes
- b) Consequences

Unit – 2 : Socio-Economical Condition between Two World **15**

- a) Dawes plan, Young plan, Great Depression, Social Condition
- b) The Rise of New Ideology – Nazism, Fascism

Unit – 3 : Progress Ear **15**

- a) Growth of Literature
- b) Growth of Science
- c) Growth of Technology

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
तृतीय वर्ष कला (इतिहास) सहावे सत्र
DSC 2 F HIS 361
संस्कृतीचा इतिहास

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत प्रात्यक्षिक परीक्षा : ४०

घड्याळी तास : ४५
श्रेयांक : ०३

युनिट १ : रशियन राज्यक्रांती

१५

१. कारणे
२. परिणाम

युनिट २ : दोन महायुद्धांच्या दरम्यानच्या काळातील आर्थिक व सामाजिक स्थिती

१५

१. डॉवेस मंडळ, यंग योजना, आर्थिक महामंदी, सामाजिक स्थिती
२. नव्या विचारसरणीचा उदय - नाझीवाद, फॅसिस्टवाद

युनिट ३ : प्रगतीचा कालखंड

१५

१. साहित्याचा विकास
२. विज्ञानाचा विकास
३. तंत्रज्ञानाचा विकास

Books for Study & References

1. Davies - World History
2. Loon, H.Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S.- A Short History of Civilization
4. Swain J.E. - A History of World Civilization
5. Wallbank - Taylor and Balkey - Civilization Past and Present
6. Wells H.G. - Outline of History
७. सिरसीकर व.म. - आधुनिक जग
८. ओतूरकर, पोतनीस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास भाग-२
९. ठारे अनिल, आधुनिक जग
१०. कठारे अनिल - जागतिक घडामोडींचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization, Vol. II
2. Burns - Western Civilization
3. Duant Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World Vols. II
7. Toyanbee A.J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition, 2 Vols.

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र सहावे
विशेष पेपर ३ DSE 1 D HIS 362

भारताचा इतिहास (इ. स. १७५० ते इ. स. १८५७)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १. भारतातील ग्रामीण अर्थव्यवस्था

१५

- अ) ब्रिटीश सरकारच्या जमीन महसूल पद्धती
- ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेचे ग्रामीणीकरण
- क) शेतीचे व्यापारीकरण
- ड) दुष्काळ धोरण

प्रकरण २. भारतातील व्यापार आणि उद्योग

१५

- अ) हस्तउद्योगांचा -हास
- ब) संपत्तीचे शोषण
- क) आधुनिक उद्योगांचा विकास

प्रकरण ३. ब्रिटीश सत्तेविरुद्ध लोकप्रिय प्रतिकार

१५

- अ) विजयनगर, भिल्ल आणि संथाळ
- ब) इ. स. १८५७ चा उठाव १. कारणे २. अपयश

Books for Study & References

1. Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.
2. Bipan Chandra, Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987
3. Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.
4. C. Heimsath, - Indian Nationalism & Hindu Social Reform Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
5. Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
6. Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.
7. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
8. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
9. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
10. Desai A.R.- Peasant struggle in India
11. Dutt R.C. - Economic History of India
12. HeimsthCharls, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Unl Press
13. Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi
14. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernization in India
15. K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.
16. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
17. Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi
18. Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai
19. Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi
20. Mishra B.B., The Indian Middle Classes: Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.
21. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
22. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
23. P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979
24. Raghubir Sinh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

25. Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi
26. Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.
27. Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
28. Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.
29. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II,III & IV, Twentieth Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
30. तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
31. गोपाल एस., ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
32. गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढयातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविदया प्रकाशन,पुणे
33. ग्रोव्हर व बेल्लेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चाँद दिल्ली
34. वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर
35. बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३
36. जावडेकर शं.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे
37. ओमव्हेट गेल, वासाहितिक समाजातील सांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन, पुणे
38. नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.मं.मुंबई
39. बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली
40. दिक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
41. देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विदया प्रकाशन, औरंगाबाद
42. शहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास
43. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
44. पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव
45. पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०
46. पाटील मधुकर व अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
47. पाटील मधुकर व चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
48. पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई
49. पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉडर्न बुक डेपो, पुणे
50. पवार जयसिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Objective

- 1) Syllabus covers competitive examinations (UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
- 2) To developed the skill and opportunities among the student's.
- 3) To make awareness and interest about Social, Economic and Cultural Heritage and History of India.
- 4) To make awareness about research.
- 5) Syllabus related to tour and excursion visit and report writing.
- 6) Career and job oriented syllabus.

Outcome

- 1) Students learn about the various polity and sultanate period's (1206-1526) in India.
- 2) Students understand and review about the social, Economic and cultural information during the Sultanate period in Medieval India.
- 3) Students understand and review detail about the agricultural, trade and commerce position of women and religious condition in sultanate period.

उद्दिष्ट्ये

- १) मध्ययुगीन भारतातील १२०६ - १५२६ या काळात भारतात होवून गेलेल्या विविध राजघराण्यांची व सुलतानाची माहिती व त्यांच्या कार्याचा आढावा याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- २) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील सामाजिक, आर्थिक, व सांस्कृतिक परिस्थितीचा आढावा घेणे.
- ३) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील शेतीव्यवस्था, उद्दोगधंदे, व्यापार व्यवस्था, स्त्रीजीवन व धार्मिक परिस्थितीचा सविस्तर आढावा घेणे व त्याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.

वैशिष्ट्ये

- १) अभ्यासक्रम संबंधित स्पर्धा परीक्षेसाठी उदा. यु.पी.एस.सी., एम.पी.एस.सी., नेट/सेट, रेल्वे बोर्ड आणि इतर कर्मचारी निवड इत्यादी संबंधी उपयुक्त
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य आणि संधी विकसित करणे.
- ३) सामाजिक, आर्थिक आणि सांस्कृतिक जागरूकता व आवड निर्माण करणे.
- ४) संशोधनाबद्दल आवड निर्माण करणे.
- ५) अभ्यासक्रमाशी संबंधित सहल भेट देऊन अहवाल तयार करणे.
- ६) करियर आणि नोकरीभिमुख अभ्यासक्रम.

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI**

DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
Marks: 60   Periods: 45   Credits: 03

Chapter 1 : Sources	15
I. Archeological Sources	
II. Literary sources – Persian, Sanskrit	
III. Foreign travelers account	
Chapter 2 : Mughal Period	15
I. Babar, Humayun, Shershaha Suri, Akbar, Jahangir, Shahajahan and Aurangzeb	
II. Decline of Mughal Empire	
Chapter 3 : A) Administration	15
I. Mughal Administration - Central ,provincial, Revenue and Judicial	
II. Shershaha Suri – Administration Reforms	
B) Economic, Religious condition and Art and Architecture under Mughal	
I. Agriculture, Trade and Industries	
II. Sufism	
III. Art and Architecture	

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र सहावे
DSE 2 D HIS 363 भारताचा इतिहास (१५२६ ते १७०७)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : मोगलकालीन साधने	१५
१) पुरातत्वीय साधने	
२) वाङ्मयीन साधने - पर्शियन, संस्कृत	
३) परकीय प्रवाशांचे वृत्तांत	
प्रकरण २ : मुघल कालखंड	१५
१) बाबर, हुमायुन, शेरशहा सुरी, अकबर, जहांगिर, शहाजहान व औरंगजेब	
२) मोगल सत्तेचा न्हास	
प्रकरण ३ : अ) मोगलकालीन प्रशासन	१५
१) मोगल प्रशासन - केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन, न्याय, महसूल	
२) शेरशहा सुरी - प्रशासकीय सुधारणा	
ब) मोगलकालीन आर्थिक, धार्मिक स्थिती आणि कला व स्थापत्य	
१) कृषी, व्यापार व उद्दोगधंदे	
२) सुफी पंथ	
३) कला व स्थापत्य	

Books for Study and Reference

- १) Chandra Satish, Medieval India - Society, The Jahagirdari & The Village, Delhi
- २) Srivastava A.L. – The Sultanate of Delhi, Shival Agrarwal & Company Agra
- ३) Lunia B.N. – Life and Culture in Medieval India, Kamal Prakashan Indore
- ४) Chitnis K.N. - Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institution. Poona
- ५) Chitnis K.N. - Social Economical History of the Medieval India.
- ६) Dutt - Survey of India's Social Life & Economic Condition in the 18th Century.
- ७) Moreland W.H. - From Akbar To Aurangzeb : A Study In Economic History, London
- ८) महाजन वी.डी. - मध्ययुगीन भारत, एस.चंद एण्ड कम्पनी लि. दिल्ली
- ९) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - मुगलकालीन भारत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- १०) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - दिल्ली सल्तनत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- ११) वर्मा हरिश्चंद्र (संपा) - मध्यकालीन भारत, हिंदी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय हिंदी विश्वविद्यालय, दिल्ली
- १२) मूरलैंड डल्यू.एच. (अनु.कोगेकर सुनंदा) - अकबरकालीन हिंदुस्थान, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १३) सिद्दीकी एन.ए. (अनु.सासवडकर प्र.ल.) - मोगलकालीन महसूल पध्दती, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १४) सतीश चंद्र (अनु-एस.क्षीरसागर) - मध्ययुगीन भारत, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १५) मेहता जे.एल. (अनु.देशपांडे ब.तु.) - मध्ययुगीन भारताचा बृहत इतिहास, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १६) डॉ.गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास (१५५०-१७६०), तिरूपती प्रकाशन, परभणी
- १७) डॉ.कठारे अनिल - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन्स जळगांव
- १८) डॉ.आठल्ये वि.भा. - भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून ते १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर
- १९) डॉ.काटे पी.व्ही. - मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७) कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
- २०) बिरादार टी.के. - मोगलकालीन भारत (१५२६-१७०७) रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर
- २१) भांडवलकर एस.एस. - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजीत पब्लिकेशन, लातूर
- २२) मारडीकर मदन - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
- २३) डॉ.रोडे सोमनाथ - मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स, नागपुर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Objectives

1. To create awareness among the students about the role of Museum in the preservation of Heritage.
2. To explain the importance of Museums in study of History.
3. To create awareness to conserve the historical Monuments & Places in their local areas.
4. To encourage students to pursue career in museology.

Outcomes (*Students will be able to*)

1. Grasp the concept of Museum.
2. Acquire adequate knowledge about Historical Importance of Museums as Sources of History.
3. Understand Management of Museums.
4. Acquire important information of some Famous Museums in India.
5. Develop career in Tourism industry.

उद्दीष्ट्ये:

१. वारसा संरक्षणामध्ये वस्तूसंग्रहालयांची भूमिका विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
२. इतिहासाच्या अभ्यासात वस्तूसंग्रहालयांचे महत्त्व स्पष्ट करणे.
३. स्थानिक परिसरातील स्मारके व स्थळे यांच्या संरक्षणासाठी जागृती निर्माण करणे.
४. वस्तूसंग्रहालशास्त्रासंदर्भातील व्यावसायिक वा नोकरीच्या संधीबाबत विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
Marks: 60 **Periods: 45** **Credits: 03**

Chapter 1: Museums	15
I. Definition	
II. History of Development of Museum in India	
III. Historical Importance of Museum	
Chapter 2: Management Of Museums	15
I. Role of Museum Management	
II. Methods of Collection and Conservation of Objects in Museums	
III. Types of Museums	
Chapter 3: Some Famous Museums	15
I. National Museum, New Delhi	
II. Indian Museum, Kolkata	
III. Chhatrapati Shivaji Maharaj Museum, Mumbai	
IV. Salar Jung Museum, Hyderabad	
V. Raja Dinkar Kelkar Museum, Pune	
VI. Central Museum (Ajab Bangla), Nagpur	
VII. Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule	

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र सहावे
SEC 4 HIS 364
भारतातील वस्तूसंग्रहालयांचा परिचय

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : वस्तूसंग्रहालये	१५
१. व्याख्या	
२. भारतात वस्तूसंग्रहालयांचा उदय आणि विकास - ऐतिहासिक आढावा	
३. वस्तूसंग्रहालयांचे ऐतिहासिक महत्त्व	
प्रकरण २ : वस्तूसंग्रहालयांचे व्यवस्थापन	१५
१. वस्तूसंग्रहालय व्यवस्थापनाची भूमिका	
२. वस्तूसंग्रहालयातील वस्तूंचा संग्रह आणि जतन करण्याबद्दलच्या पद्धती.	
३. वस्तूसंग्रहालयाचे प्रकार	
प्रकरण ३ : गही प्रसिद्ध वस्तूसंग्रहालये	१५
१. राष्ट्रीय वस्तूसंग्रहालय, नवी दिल्ली	
२. इंडियन म्युझियम, कोलकाता	
३. छत्रपती शिवाजीमहाराज वस्तूसंग्रहालय, मुंबई	
४. सालाराजग वस्तूसंग्रहालय, हैद्राबाद	
५. राजा दिनकर केळकर वस्तूसंग्रहालय, पुणे	
६. मध्यवर्ती वस्तूसंग्रहालय (अजब बंगला), नागपूर	
७. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे	

Suggested Readings

1. Agrawal, O.P.. Essentials of Conservation and Museology, Delhi, 20
2. Banerjee, N. R., Museum and Cultural Heritage of India, Agam Kala Prakashan, New Delhi, 1990.
3. Dwivedi V.P., Museums and Museology: New Horizons Agam Kala Prakashan, New Delhi, 1980.
4. G. Edson & Dean David, Handbook for Museum, London, Routledge, 1986.
5. Markham S. F., The Museums of India, The Museum Association, London, 1936.
6. Plenderleith H. J, The Conservation of Antiquities and Works of Art: Treatment, Repair and Restoration, Oxford University Press, New York, 1956.
7. Sarkar, H., Museums and Protection of Monuments and Antiquities in India, Sundeep Prakashan, New Delhi, 1981.
8. Thomson, John M.A. and Others, Manual of Curatorship: A Guide to Museum Practice, Routledge, New York, 1984.
9. Wittlin Alma, Museums: It's History and Its Tasks in Education, Routledge and Paul, London, 1949.
10. ढवळीकर, मधुकर - पुरारिलेखाविद्या
11. गायकवाड, हनमाने, सरदेसाई - ऐतिहासिक कागदपत्रे व स्थळे
12. गोखले, शोभना लक्ष्मण - पुराभिलेखविद्या, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, २००७
13. कठारे, अनिल, साखरे विजया, पाटील गौतम, - पुरातत्व विद्या - वस्तुसंग्रहालय आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, मार्च २०१५.
14. केतकर, श.म. संग्रहालयपरिचय
15. कांडगे, मंदा - पुण्यातील संग्रहालये, संस्कृती प्रकाशन, पुणे
16. महाजन, शांताराम गजानन इ दप्तरखाने व वस्तुसंग्रहालये, विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे, २००७

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2		
Marks: 60	Periods: 45	Credits: 03

Objective & Outcome of this course

This course presents some important vignettes of a complex, highly diverse India that is also witnessing unprecedented changes since its formal independence in 1947 from Great Britain. The course revolve around social dimensions of change, political democracy, economic transition from the state to the market, gender relations, India's economic globalization and changing world view. However, it would be helpful if students are aware of the socio political dynamics at play in contemporary India and keep themselves abreast with current affairs and debates in the country to fully appreciate the various dimensions and contours of the subject matter in the course.

तृतीय वर्ष साहित्य सत्र सहावे
GE 1 B HIS 365 समकालीन भारताची निर्मिती - २

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण पहिले - सामाजिक न्याय

१५

- अ. आदिवासी चळवळ
- ब. दलित चळवळ
- क. स्त्रियांच्या चळवळी

प्रकरण दुसरे - भारतापुढील मुख्य आव्हाने

१५

- अ. जमातवाद
- ब. प्रादेशिक समस्या
- क. नक्षलवाद

प्रकरण तिसरे - शिक्षण व विज्ञान

१५

- अ. शिक्षण क्षेत्रातील विकास
- ब. आण्विक धोरण
- क. अंतराळ क्षेत्रातील प्रगती

Books for study and reference

- 1) Appadurai, Domestic Roots of India's Foreign Policy 1947-1972 New Delhi: Oxford University Press, 1979.
- 2) Austin, Granville, Working a Democratic Constitution: the Indian Experience New Delhi: OUP, 1999.
- 3) Balakrishnan, P. Economic Growth and its Distribution in India Hyderabad: Orient Black Swan, 2005
- 4) Baru Sanjaya, 1991 How P.V.Narasimha Rao Made History, Aleph Publication
- 5) Bipin Chandra & others, India After Independence 1947-2000 Penguin Books India, 1999.
- 6) Bakke, K.M. "State, Society, and Separatism in Punjab." Regional and Federal Studies, vol. 19, no. 2 (May 2009)
- 7) Chakrabarty, D., Rochona Majumdar, Andrew Sartori From the Colonial to the Post-Colonial: India and Pakistan in Transition New Delhi OUP, 2007.
- 8) Chatterjee, Partha ed. State and Politics in India New Delhi: OUP, 1994.
- 9) Desai A.R., Agrarian Struggles in India after Independence, Oxford, New Delhi 1986.
- 10) Desai Neera & Takkar Usha, Women in Indian Society, NBT 2007.
- 11) Dhawan, Rajeev, ed. Law and Society in Modern India New Delhi: OUP, 1997
- 12) Dutt V.P., Indian Foreign Policy Since Independence, NBT New Delhi, 2007.
- 13) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. Indian Development : Selected Regional Perspectives New Delhi: OUP, 1997.
- 14) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. India: Development and Participation New Delhi: OUP, 2002.
- 15) Frankel, Francine R., ed. Transforming India: Social and Political Dynamics of Democracy. Oxford: OUP, 2000.
- 16) Francine Frankel, India's Political Economy, 1947-2004, New Delhi: OUP, 2006.
- 17) Ghai, K.K., Indian Government and Politics, New Delhi, 1912.
- 18) Gopal, Jayal Niraja, ed. Democracy in India. New Delhi: OUP, 2001.
- 19) Hiranmay Karelker, Independent India : The First Years, Delhi 1998.
- 20) Jayapalan N., India & her Neighbours, Atlantic-2000.
- 21) Jean Dreze and Amartya Sen, India : Economic Development and Social Opportunity, Oxford University Press, New Delhi 1996.
- 22) Joya Chatterji, The Spoils of Partition: Bengal and India, 1947- 67, Cambridge University Press, 2007.
- 23) Jaffrelot, Christophe, The Hindu Nationalist Movement and Indian Politics 1925 to 1990s. New Delhi: Penguin, 1999.

- 24) Kapila, Uma, Indian Economy Since Independence, Academic Foundation, 2009.
- 25) King, Robert D.Nehru and the Language Politics of India. New Delhi: OUP, 1997.
- 26) Kothari, Rajni, Caste in Indian Politics, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 27) Kochanek, Stanley, The Congress Party of India: the Dynamics of One Party Democracy. Princeton: PUP, 1968.
- 28) Mahajan V.D., History of India, Vol. (1919-1974), vol.II (1974-1982).
- 29) Marino Andy, Narendra Modi A Political Geography, Harper Collins Publication
- 30) McCartney, Matthew, India – The Political Economy of Growth, Stagnation and the State, 1951-2007 ,2009
- 31) Menon V.P., The story of the integration of the Indian States, Orient Longmans, 1961.
- 32) Mukharji Pranab, The Dramatic Decade The Indira Gandhi Years, Rupa Publications
- 33) Mukhopadhyay Nilanjan , Narendra Modi The Man, The Times, Tranquebar
- 34) Parth Chatterjee,ed., Wages of Freedom : Fifty Years of the Indian Nation–State, Delhi 1998.
- 35) Paul R. Brass, The Politics of India Since Independence, Cambridge University Press, Delhi.
- 36) Rajni Kothari, Politics in India, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 37) Ramachandra Guha. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy. New York: Ecco (Harper Collins), 2007.
- 38) Rachel, Dwyer and Christopher Pinney, eds. Pleasure and the Nation: The History, Politics and Consumption of Public Culture in India. New Delhi: OUP, 2000.
- 39) Singh K.S., ed., Tribal Movements in India, 2 Volumes, New Delhi 1982.
- 40) Sunil Khilnani, The Idea of India, Penguin Books, New Delhi, 2004
- 41) Thapar Romila,The Past As Present Forging Contemporary Identities Through History, Aleph Publication
- 42) Tharoor Shashi, India Form Midnight to the Millennium, New Delhi,1997.
- 43) Tarlo, Emma. Unsettling Memories: Narratives of the Emergency in Delhi. Los Angeles: University of California Press, 2003.
- 44) Vinaik, Achin and Rajeev Bhargava Understanding Contemporary India, Hyderabad: OB Swan, 2010.
- 45) Yogendra Singh, Social Change in India, New Delhi 1993.
- 46) कोलारकर श.गो.,स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००४.
- 47) कोठेकर शांता,आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७ ते २०००, श्री साईनाथ प्रकाशन
- 48) ग्रोव्हर-बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस.चांद, दिल्ली २००७.
- 49) गारे गोविंद, आदिवासी वीरपुरुष, श्रीविद्या प्रकाशन, नागपूर १९८६.
- 50) गारे गोविंद, आदिवासी समाज आणि संस्कृती, अमृत प्रकाशन, औरंगाबाद.ॅ
- 51) देवळणकर शैलेंद्र, भारतातील परराष्ट्र धोरण : सातत्य आणि स्थित्यंतर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे २००७.
- 52) दिवाण मोहन देवधन, दिवाण विवेक, भारताती राज्यांचे राजकारण, विद्या प्रकाशन, नागपूर २००४.

- 53) फडके य.दि., विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र खंड १ ते ८, मौज प्रकाशन, मुंबई २००७.
- 54) फडके य.दि., लोकसभा निवडणुका - १९५२ ते १९९९, अक्षर प्रकाशन, मुंबई १९९९
- 55) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७-१९८६, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.
- 56) बिपिनचंद्र अनु.पारधी मा.कृ.व इतर, इंडिया अफ्टर इंडिपेंडन्स, के सागर, पुणे २००४.
- 57) भोळे भा.ल., भारतीय गणराज्यांचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे प्रकाशन, नागपूर २००३.
- 58) पाटील मधुकर, अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स, धुळे
- 59) पळशीकर सुहास, देश-प्रदेश-प्रादेशिक राजकारणाच्या बदलत्या दिशा, युनिक अकॅडमी पुणे २०१५.
- 60) पवार प्रमोद व इतर (संपादक), महाराष्ट्रातील स्थित्यंतरे, अथर्व पब्लिकेशन्स, धुळे
- 61) मधु मंगेश कर्णिक, सांस्कृतिक महाराष्ट्र १९६० ते २०१० भाग १, मरासाआसंमं, मुंबई
- 62) कुलकर्णी, चंपानेरकर, असा घडला भारत, रोहन प्रकाशन, पुणे २०१३
- 63) एरंडे वि., भारतीय लोकशाही अपेक्षा आणि वास्तव, निर्मल प्रकाशन, नांदेड २०००.
- 64) शहा घनश्याम, चिकटे प्राची (अनु.), भारतातील सामाजिक चळवळी, सेज पब्लिकेशन्स, दिल्ली, २०११.